

Datum

5 maart 2019

Versienummer

Versie 0.1

Datum vaststelling

Vastgesteld door

Opdrachtgever

Auteur

Bijlagen

Geen

memo

Ontwikkeling van Toeslagen Externe Overheidssamenwerkingen

Introductie

Bij Belastingdienst/Toeslagen (B/T) bestaan verschillende convenanten met de doelstelling samenwerking met externe partners te bevorderen. Voor de ontwikkeling van Toeslagen Externe Overheidssamenwerkingen (TEOS) is het belangrijk om inzichtelijk te maken welke convenanten B/T kent en hoe B/T hier invulling aan wil geven. Zo is TEOS niet betrokken bij elk convenant die B/T heeft, daarnaast kan de aard en doelstelling van de convenanten variëren. Er bestaan bijvoorbeeld samenwerkingsconvenanten, maar ook gegevensconvenanten. Ook het onderscheid publiek versus privaat is hierbij van belang. Om een korte inventarisatie te maken worden deze convenanten kort toegelicht en vervolgens wordt de voorgestelde rol van TEOS bij deze convenanten beschreven.

Samenwerkingsconvenanten

B/T kent een aantal samenwerkingsconvenanten waar zij toegetreden is. Het doel van deze convenanten is over het algemeen: een gezamenlijke overheid die optreedt tegen verschillende misstanden. Deze samenwerkingsconvenanten worden kort toegelicht.

I. Publiek

Landelijke stuurgroep Interventieteams (LSI)

B/T is sinds 2015 aangesloten bij de LSI. Dit convenant bestaat sinds 2003 en is een samenwerkingsconvenant waar de volgende ketenpartners aangesloten zijn: het Ministerie van SZW, de inspectie SZW, het UWV, de SVB, de Belastingdienst (MKB en Toeslagen), het ministerie van VenJ, de IND, de politie, het college van procureurs-generaal (OM), diverse gemeenten.

Het doel van het samenwerkingsverband is om op projectmatige wijze samen in interventieteams misbruik en oneigenlijk gebruik in het sociale domein terug te dringen. De projectmatige teams kunnen zowel preventief als repressief optreden. De Regionale Platforms Fraude (RPF) is de regionale vertegenwoordiging van het LSI. Bij deze bestuurlijke overleggen worden met name de regionale thema's van het LSI behandeld.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Deze projecten geven B/T de mogelijkheid om de data-gestuurde omgeving van het Toeslagen datafundament te toetsen aan de werkelijkheid. De waarnemingen ter plaatse kunnen als validering van onze risicoselectiemodel gezien worden. Zo is de basis van de informatieverwerking bij B/T gestuurd door de papieren werkelijkheid. Een waarneming ter plaatse – dat ook nog eens in afstemming met partners plaatsvind – dient als een controle of de papieren werkelijkheid overeenkomt met de daadwerkelijke situatie. Daarnaast fungeert dit samenwerkingsverband als een netwerk om – door middel van korte lijnen – de juiste mensen van de juiste organisaties aan tafel te krijgen. Met name zaken met een politiek-bestuurlijke gevoeligheid kunnen via dit netwerk adequaat en kordaat afgehandeld worden.

(denk hierbij aan het voorbeeld van de WW fraude door arbeidsmigranten – in integraal verband werd aangenomen dat dit ook gevolgen zou hebben voor de toeslagen die arbeidsmigranten onterecht zouden ontvangen – waarbij B/T snel heeft bij gestuurd).

Regionale Informatie en Expertise Centra/Landelijke Informatie en Expertise Centrum (RIEC/LIEC)

In 2015 is B/T toegetreden tot het RIEC/LIEC bestel. Dit is een samenwerkingsverband dat zich richt op de bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit. De samenwerkende partners zijn: gemeenten, provincies, Openbaar ministerie, Nationale politie, Belastingdienst, Belastingdienst/Toeslagen, Belastingdienst/Douane, Belastingdienst/FIOD, Inspectie SZW, Koninklijke Marechaussee en Immigratie en Naturalisatie Dienst.

Het doel van het RIEC/LIEC convenant is vooral het openbaar bestuur ondersteunen bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit door middel van voorlichting, maar ook het faciliteren van samenwerking met ketenpartners om de informatiepositie van de overheid als een geheel te verbeteren.

Meerwaarde voor Toeslagen:

B/T heeft het toetreden tot het RIEC/LIEC bestel tot een prioriteit gesteld in verband met Toeslagenfraude door een georganiseerde bende die Bulgaarse katvangers gebruikte als modus operandi voor de grootschalige fraude in 2013. Toentertijd was B/T geen convenantpartner in de samenwerking, wat ertoe leidde dat er gesproken wordt over het fenomeen zonder B/T aan tafel. Om die reden is niet samenwerken in het RIEC/LIEC bestel eigenlijk niet mogelijk. Daarnaast is B/T steeds meer in control ten aanzien van de risico's die we preventief in beeld kunnen brengen. Dat betekent ook dat de type fraude zaken die we nog wel terugvinden, complexer en uit georganiseerdheid bestaan. Op de toekomst gericht is een samenwerking als het RIEC/LIEC dan ook een randvoorwaarde om mee te kunnen ontwikkelen in het integrale domein.

Belangrijk om te benoemen dat B/T door het nalaten van een aanpassing in het AmvB vooralsnog geen informatie kan delen met het RIEC.

Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA)

Per 2014 heeft het Kabinet het startsein gegeven voor de LAA. Het doel van dit samenwerkingsverband is het verhogen van de kwaliteit van de adresgegevens in de Basis Registratie Personen (BRP) en het bestrijden van adresgerelateerde fraude. Aan deze samenwerking zijn de volgende partners verbonden: gemeenten, BZK, VenJ, SZK, Fin en OCW. Voor het LAA bestaat geen samenwerkingsconvenant. Uitwisseling van informatie gebeurt op basis van een wettelijke bepaling, artikel 2.34 lid 1 BRP.

Meerwaarde voor Toeslagen:

B/T baseert het recht op toeslag voor een deel op de BRP inschrijving. Zo gaan we uit van de gegevens die in de BRP zijn opgenomen. De grootschalige fraude in 2013 was in die zin dan ook eigenlijk meer een BRP fraude dan een toeslagenfraude. Om die reden is een correcte BRP inschrijving van groot belang voor de rechtmatige toekenning van toeslagen. Op adresniveau is bekend dat ongeveer 5% van de inschrijving in de BRP niet conform de werkelijkheid is. B/T probeert dan ook bij deze samenwerking aan de voorkant mee te denken om die betrouwbaarheid te verhogen en daarmee handmatige correctie achteraf te voorkomen.

II. Privaat

Kinderopvangorganisaties (KOO) convenanten

Het is wettelijk bepaald dat het geld van toeslagen alleen uitbetaald kan worden op het bankrekeningnummer van de toeslaggerechtigde. Een uitzondering op deze wet is de POBR1, waarbij B/T een uitzondering maakt op het storten van de gelden op een ander bankrekeningnummer onder voorbehoud dat er een overeenkomst getekend wordt, een zogenaamde KOO convenant.

B/T heeft hierbij als voorwaarde gesteld dat de KOO een deugdelijk administratie voert, waarbij per maand en per aanvrager helder gemaakt kan worden wat de hoogte van de toeslag is. Bovendien moet de KOO per maand contra gegevens aanleveren aan B/T ten behoeve van de toezicht.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T, toezicht hierop moet nog ingericht worden. Mocht er straks een wettelijke verplichting komen voor de gegevens van de KOO's, dan is het zaak om de doelstelling van deze convenanten te herzien.

B/T heeft drie **Zorgtoeslag Arbeidsmigranten (ZTA) convenanten**. Dit zijn convenanten met partijen die betrokken zijn bij arbeidsmigranten. Het gaat om een zorgverzekeraar of een uitzendorganisatie. Zij voorzien B/T van informatie om de rechtmatigheid van de zorgtoeslag te controleren. Hierbij valt te denken aan het start en stopsein. En zij begeleiden de arbeidsmigranten met hun toeslagenaanvragen.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T, maar ook extra hulp voor kwetsbare populaties.

Toeslagenservicepunten (TSP)

B/T kent verschillende TSP's. Hierbij valt te denken aan intermediairs bij gemeenten, verhuurders en dienstverleners. Bij deze samenwerkingen helpen tussenpersonen de toeslagengerechtigden bij het correct invullen van de toeslagenaanvraag.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Door samenwerking met deze tussenpersonen en dienstverleners kan B/T laagdrempelig de compliance verhogen bij een relatief grote populatie. Analyse en toezicht hierop moet nog ingericht worden.

Gegevensconvenanten

Naast samenwerkingsconvenanten, kent B/T enkele gegevens convenanten die ten doel hebben om contra informatie te verkrijgen en daarmee de toezicht van de rechtmatigheid van toeslagen te verhogen. Deze gegevens convenanten wordt kort toegelicht.

I. Publiek

B/T heeft reguliere informatie-uitwisselingen met **Belastingdienst/Belastingen** ten behoeve van de toezicht van de rechtmatigheid van de toeslagen. Deze informatie-uitwisseling vloeit voort uit een wettelijke bepaling vanuit de AWIR. Hierbij valt te denken aan inkomensgegevens en vermogensgegevens.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T.

Vergelijkbaar met de reguliere informatie-uitwisselingen met Belastingdienst/Belastingen, heeft B/T ook reguliere informatie-uitwisselingen met het **UWV**. Dit betreffen met name de loongegevens van mensen in loondienst. Dit vloeit voort uit een wettelijke bepaling vanuit de AWIR.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T.

B/T ontvangt van het **SVB** het startsignaal voor KGB (als aanvragers kinderbijslag hebben, is dat het startsignaal voor toekenning van KGB). Deze informatie-uitwisseling vloeit voort uit de AWIR.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T.

Van **DUO** ontvangt B/T informatie over inschrijvingen bij een onderwijsinstellingen en informatie of een aanvrager doelgroep is. Deze informatie-uitwisseling vloeit voort uit de AWIR.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T.

Specifiek voor de zorgtoeslag, heeft B/T enkele samenwerkingen om de toezicht geautomatiseerd te laten verlopen.

Verder ontvangt B/T contra informatie van:

- Vektis – zorgverzekeringsplicht en of iemand een zorgverzekering heeft. Vektus geeft ook informatie door over wantbetalers.
- Belastingdienst/ Belastingen - of iemand gemoedsbezwaard is, ja/nee
- Ministerie van Defensie – militairen
- Ministerie van Justitie en Veiligheid – gedetineerden.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T.

II. *Privaat*

B/T heeft een *verhuurdersadministratie (VHA)*. Zij verwerken de informatie van huurders van de grote woningcorporaties. Het gaat dan om informatie over de huurder, de hoogte huur en de hoogte servicekosten. Van ongeveer 800.000 huurders krijgt B/T contra informatie van ongeveer 650 verhuurders. Van ongeveer 66% van alle huurtoeslag aanvragers zijn contra-gegevens bekend. Deze gegevens leveringen vloeien voort uit een wettelijke verplichting en er is hier dus geen convenant voor.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Contra-informatie voor B/T. Op dit moment hebben we geen handhavingsvisie op deze gegevensstroom.

Het is belangrijk om te vermelden dat deze lijst van gegevensuitwisselingen niet volledig zullen zijn.

Overige Samenwerkingen

Naast de genoemde samenwerkingsverbanden en gegevensconvenanten zijn er nog aan aantal andere samenwerkingen die belangrijk zijn voor B/T.

B/T heeft regulier overleg met *Logius* – de instantie verantwoordelijk voor de verstrekking van DigiD gegevens – dit heeft voornamelijk als doel dat er gezamenlijk wordt opgetreden bij grootschalige hacks.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Politiek bestuurlijk relevant voor B/T. Als er DigiD accounts worden gehackt, dan kunnen onbevoegden ook onrechtmatig toegang verkrijgen tot de toeslagenportal.

B/T werkt intensief samen met de *Vereniging van Nederlandse Gemeenten-Kenniscentrum Handhaving en Naleving (VNG-KCHN)*. Zij vertegenwoordigen de Nederlandse gemeenten bij verschillende samenwerkingsverbanden. Daarnaast proberen zij meer georganiseerdheid te verkrijgen voor regionale belangen.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Samenwerking met gemeenten is voor B/T belangrijk vanuit meerdere aspecten. Zo hebben gemeenten een meer regionale informatiepositie, terwijl B/T landelijk georganiseerd is. Daarnaast zijn korte lijnen met gemeenten belangrijk ten aanzien van de BRP. B/T probeert via deze kanalen aandacht te vragen voor thema's die voor B/T belangrijk zijn. Hierbij valt te denken aan een correctie en betrouwbare BRP en handhaving in de kinderopvang.

De *Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst (GGD)* en de *GGD GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio)* zijn belangrijke partners voor B/T ten aanzien van de Kinderopvangtoeslagen. Zo zijn toezichthouders van de GGD verantwoordelijk voor de toekenning van LRK registraties.

Meerwaarde voor Toeslagen:

Samenwerking met GGD leidt tot meer toezicht aan de voorkant. In plaats van handmatige correcties achteraf, kan B/T in overleg met GGD om te zorgen dat de LRK registratie wordt ingetrokken (bij eventuele misstanden).

Verder zijn er verschillende nieuwe initiatieven en samenwerkingen, waarbij een handhavingscomponent een rol speelt belangrijk voor het domein van TEOS/accountmanagers.

Rol van TEOS/accountmanagers

In deze memo is kort verschillende samenwerkingsverbanden en gegevensconvenanten van B/T uiteengezet. De rol van TEOS/accountmanagers is vooral gelegen in het accountmanagerschap en het beheer van de relatie van deze partners. Accountmanagerschap betekent dat er gemeten wordt op de kwaliteit van de samenwerking en gegevensleveringen en de juistheid van de administratie. Ook monitort de accountmanager op de naleving van de gemaakte afspraken.

Dit doen TEOS/accountmanagers vanuit het oogpunt van het handhavingsplan en visie. Passen de samenwerkingen nog binnen de toekomstvisie van B/T? En zo ja: hoe willen we deze samenwerkingen gaan vormgeven? Idealiter wordt deze lijst van partners dan ook verdeeld onder de TEOS/accountmanagers. Zij zullen dan als eerste aanspreekpunt dienen voor desbetreffende partner (bij voorkeur met een achtervang). Mochten zaken opnieuw besproken worden, nieuwe samenwerkingen nodig zijn, of overeenkomsten herzien worden, dan is de TEOS/accountmanager de regiehouder. Zij nemen het voortouw om het gesprek met 'zijn/haar' relatie aan te gaan. Dit is ongeacht het thema van het gesprek. Beredeneerd vanuit de relatie: zij willen een contactpersoon en dat is ongeacht de vraag of kwestie die speelt.

De genoemde lijst is niet limitatief en ontwikkelingen maken dat er nieuwe samenwerkingen kunnen ontstaan. Per situatie wordt vervolgens bekeken bij welke accounthouder dit het beste past.

Waar is TEOS/Accountmanagers niet van?

Externe contacten als Ombudsman, Auditdienst rijk en CBP zijn bewust niet in de bovenstaande lijst meegenomen. TEOS/accountmanagers hebben bij deze partners niet specifiek een rol omdat deze contacten in essentie geen handhavingscomponent kennen.